

Lietuvos rytas.-09.03.2023

M. Navickienė: turime padėti seksualinio smurto aukoms karinio konflikto teritorijose

M. Navickienė: mi maėmo dopomagati žertvam seksualinio nasiltva v rajonah viltkovih konfliktiv

Ministerka socialinio zaxistu ta praci Litvi M. Navickiene vzela uchast' u zaxodi OOH, sho vidbuvsa v Nju-Jorku, de obgovorili vipadki seksualinio nasiltva pid čas vilti ta dopomogu žertvam nasiltva. Za slovami ministerki, rosia vikoristovuje seksualine nasiltvo yak «zbroju vilti», sho zlamati duh ukraints'kogo naselenna. Vona vidilila yak odnu z fundamentalnih problem te, sho nedoliki mijnarodnih pravovih norm prizvodiat' do togo, sho seksualine nasiltvo ne viznaets'ja zločinom i zaklikala derzavai OOH i mijnarodne spivtovaristvo doklasti zusilt' dla zabezpečenja povnoi vidpovidalnosti za viltkovie zločini ta inšie najtiazhi zločini, pov'jazani z vedeniam rosieju agresivnoi vilti proti Ukraini.

<https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/03/09/news/m-navickiene-turime-padeti-s-eksualinio-smurto-aukoms-karinio-konflikto-teritorijose-26365346>

Kaip vieną esminių problemų ministrė M. Navickienė išskyrė tai, kad tarptautinių teisės normų trūkumai lemia, jog seksualinis smurtas nepripažįstamas nusikaltimu, o jo daroma fizinė ir psichologinė žala – ignoruojama ar nepastebima.

„(...) Privalome kalbėti, netylėti – visuomenė turi žinoti, kas vyksta Ukrainoje. Kalbame žaginimą, seksualinę vergiją, priverstinę prostituciją, priverstinį nėštumą, priverstinį abortą ir kitas seksualinio smurto formas, tame tarpe – ir prekybą žmonėmis“, – savo baigiamojoje kalboje pabrėžė ministrė M. Navickienė.

Pasak ministrės, Rusija naudoja seksualinį smurtą kaip „karo ginklą“, kad palaužtų Ukrainos gyventojų dvasią. Apie daugumą seksualinio smurto atvejų vis dar nepranešama, jų neįmanoma įrodyti.

Ministrė informavo, kad Lietuva neseniai pradėjo tarptautinę pagalbos kampaniją „Prievartavimas – karo nusikaltimas“, kurios tikslas – informuoti apie seksualinius nusikaltimus, prievartą karo zonose ir suteikti pagalbos mechanizmą seksualinės prievartos aukoms. Šios kampanijos partneriais tapo politikai, teisininkai, ekspertai, plečiantys informacijos prieinamumą, taip pat teisinę, medicininę ir psichologinę pagalbą aukoms.

„Turime tris stiprius partnerius – Lietuvos kovos su prekyba žmonėmis ir išnaudojimu centrą, Ukrainos moterų teisininkų asociaciją „JurFem“ ir Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, kurie siekia padėti moteris ir vyrus, per karą Ukrainoje išgyvenusius seksualinį smurtą arba asmenis, žinančius apie šiuos atvejus, anonimiškai pranešti apie tokius karo nusikaltimus ir gauti reikalingą profesionalią nemokamą ir konfidencialią pagalbą“, – sakė ministrė M. Navickienė.

SADM praneša, kad specialius mokymus trimis kalbomis organizavo tarptautiniai profesionalai, siekdami suteikti reikiamų žinių, priemonių ir įgūdžių žmogaus teisių gynėjams, teisininkams, teisėjams ir kitiems teisėsaugos pareigūnams, kad jie galėtų efektyviau ir veiksmingiau tirti smurto kariniuose konfliktuose atvejus.

Lietuva palaiko iniciatyvą dėl specialaus tribunolo, kuris tirtų Rusijos ir Baltarusijos agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą, įsteigimo. Ministrė paragino JT valstybes ir tarptautinę bendruomenę dėti pastangas užtikrinti visišką atsakomybę už karo nusikaltimus ir kitus sunkiausius nusikaltimus, susijusius su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą.